

LỜI MỞ ĐẦU

1. Lý do nghiên cứu

Tỷ suất sinh lợi là một trong những yếu tố quan trọng nhất. Vì nó ảnh hưởng đến các quyết định của nhà đầu tư trên thị trường tài chính nói chung và thị trường chứng khoán nói riêng. Do đó, việc xác định các yếu tố ảnh hưởng đến suất sinh lợi cổ phiếu luôn thu hút sự quan tâm của các nhà đầu tư và ngày càng trở thành yêu cầu tiên quyết khi tham gia vào thị trường.

Đối với các nhà đầu tư, mối quan tâm hàng đầu của họ chính là định giá chứng khoán. Vì khi nhà đầu tư định giá đúng, thông qua giao dịch mua bán trên thị trường họ sẽ làm gia tăng giá trị đầu tư. Không chỉ đơn thuần là họ xem xét chứng khoán có giá bao nhiêu mà còn xem xét đến các yếu tố tác động đến sự chênh lệch giá của chứng khoán.

Phần lớn các nhà đầu tư dựa trên tính duy lý, cảm tính cá nhân mà ra quyết định đầu tư. Chính vì vậy, trong giai đoạn hiện nay, việc nghiên cứu các lý thuyết ứng dụng hiện đại đầu tư tài chính vào thị trường chứng khoán Việt Nam là một việc cấp thiết, quan trọng nhằm giúp các nhà đầu tư có chiến lược, giảm thiểu rủi ro. Từ đó, thị trường chứng khoán Việt Nam phát triển, ổn định và bền vững.

Hiện nay, thị trường trái phiếu Việt Nam chưa phát triển và đa dạng. Chủ yếu là do Chính phủ và các doanh nghiệp nhà nước phát hành trái phiếu, do đó thị trường trái phiếu không sôi động bằng thị trường cổ phiếu. Chính vì vậy, đề tài nghiên cứu này chỉ giới hạn phạm vi nghiên cứu các cổ phiếu được niêm yết trên Sở giao dịch chứng khoán Thành phố Hồ Chí Minh. Vì vậy, tác giả tiến hành nghiên cứu “Các yếu tố ảnh hưởng đến suất sinh lợi cổ phiếu của các công ty niêm yết trên Sở Giao dịch Chứng khoán Thành phố Hồ Chí Minh”.

2. Mục tiêu nghiên cứu

Với việc tìm hiểu và phân tích mối quan hệ các yếu tố ảnh hưởng đến suất sinh lợi cổ phiếu niêm yết trên Sở Giao dịch Chứng khoán TPHCM (HOSE), mục tiêu đề tài hướng đến như sau:

Mục tiêu tổng quát: Xác định và đo lường các yếu tố ảnh hưởng đến suất sinh lợi cổ phiếu của công ty niêm yết trên Sở Giao dịch Chứng khoán TPHCM, từ đó kiến

ngiht các chính sách gia tăng suất sinh lợi cổ phiếu góp phần phát triển thị trường hiệu quả. Đề tài mong muốn đạt được mục tiêu cụ thể như sau:

Mục tiêu cụ thể:

- Đo lường các yếu tố ảnh hưởng đến suất sinh lợi cổ phiếu.
- Ước lượng mối quan hệ phi tuyến giữa đòn bẩy tài chính và suất sinh lợi cổ phiếu.
- Đề xuất giải pháp đầu tư khả thi nhằm gia tăng suất sinh lợi cổ phiếu và hiệu quả đầu tư.

3. Câu hỏi nghiên cứu

Đề tài hướng đến trả lời các câu hỏi nghiên cứu sau:

- Các yếu tố nào tác động đến suất sinh lợi cổ phiếu, và chiều hướng tác động này như thế nào?
- Liệu có tồn tại mối quan hệ phi tuyến giữa đòn bẩy tài chính và suất sinh lợi cổ phiếu?
- Đây là giải pháp nhằm gia tăng suất sinh lợi của cổ phiếu và hiệu quả đầu tư?

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của đề tài là các yếu tố ảnh hưởng đến suất sinh lợi cổ phiếu của các công ty niêm yết.

Phạm vi nghiên cứu

Phạm vi nghiên cứu của đề tài là các công ty niêm yết trên Sở Giao dịch Chứng khoán Thành phố Hồ Chí Minh (HOSE) trong giai đoạn 2009-2023. Sở dĩ tác giả chọn các cổ phiếu niêm yết trên sàn HOSE, vì sàn này có thời gian thành lập và hoạt động sớm hơn so với Sở Giao dịch Chứng khoán Hà Nội (HNX). Đồng thời, số lượng chứng khoán niêm yết cũng như quy mô chứng khoán đều lớn hơn.

5. Phương pháp nghiên cứu

Đề tài sử dụng phương pháp nghiên cứu định lượng. Dựa trên lược khảo các nghiên cứu trước đây, đề tài xác định các yếu tố tác động đến suất sinh lợi cổ phiếu của các công ty niêm yết. Dữ liệu nghiên cứu được lấy từ báo cáo thường niên, báo cáo tài chính của các công ty niêm yết công bố đại chúng. Từ đó, đề tài xây dựng các giả

thuyết nghiên cứu, mô hình nghiên cứu, và sau cùng là ước lượng mô hình hồi quy dữ liệu dạng bảng theo phương pháp thích hợp.

6. Ý nghĩa nghiên cứu

Việc nghiên cứu này cung cấp bằng chứng thực nghiệm trên thị trường chứng khoán Việt Nam về các yếu tố rủi ro thị trường, quy mô công ty, tỷ số tài chính, xu hướng và tính thanh khoản đến suất sinh lợi cổ phiếu. Các yếu tố này đã được nghiên cứu nhiều trên thị trường thế giới.

Nhà đầu tư có thể định giá cổ phiếu cũng như dự báo cổ phiếu trong tương lai bằng những công cụ có được từ bằng chứng trên. Từ đó, giúp nhà đầu tư hoạch định chiến lược đầu tư hợp lý, đúng đắn để có được tối đa hóa lợi nhuận.

7. Cấu trúc của đề tài

Cấu trúc của đề tài gồm 3 chương và được trình bày theo trình tự như sau:

Chương 1: Cơ sở lý luận. Mục tiêu của chương này là cung cấp cho người đọc những cơ sở lý thuyết tài chính có liên quan đến nội dung nghiên cứu và lược khảo các nghiên cứu tương quan về mối quan hệ giữa các yếu tố tác động đến suất sinh lợi cổ phiếu.

Chương 2: Phương pháp nghiên cứu. Ở chương này, tác giả trình bày cách xây dựng giả thuyết, mô hình nghiên cứu, giải thích các biến liên quan đến mô hình, cách lấy mẫu và xử lý dữ liệu.

Chương 3: Kết quả nghiên cứu. Trong chương này, tác giả đưa ra kết quả và phân tích về các yếu tố tác động đến suất sinh lợi cổ phiếu. Từ đó, tổng kết lại những kết quả nghiên cứu đạt được và chưa đạt, đề xuất các giải pháp cũng như kiến nghị để xây dựng thị trường chứng khoán Việt Nam phát triển, vững chắc mạnh mẽ trong tương lai.